

€4 KORTING op
WINTER MOMENTS Brugge
voor 2 personen
op vertoon van je lidkaart
zie pag. 12

**Op zoek naar een leuk
cadeau voor de feesten?**
**Wat dacht je van een
Tuinhier geschenkbond?**
zie pag. 32

OP ZOEK NAAR GEZONDE TUINROZEN	14
ZELF OESTERZWAMMEN KWEKEN	22
GESCHENKBOND	32

Colofon

Ledenblad
uitgegeven door TUINHIER vzw

Versijnt maandelijks, behalve in januari

Voorzitter
Roel Deseyn

Zich abonneren?

U kunt zich abonneren door € 20 te storten op de rekening van uw provinciaal verantwoordelijke. U ontvangt alle nummers die verschijnen tussen de datum van betaling en 31 december 2018.

De provinciaal verantwoordelijken

Antwerpen
Rob Hermans - 014 21 12 69
antwerpen@tuinhier.be
BE98 6466 3037 21 93
Beukenlaan 8, 2200 Harentals

Limburg
Ger Stappers - 011 63 23 66
limburg@tuinhier.be
BE07 9799 4276 95 66
Litterbaan 7, 3990 Kleine-Brogel

Oost-Vlaanderen
Erik Schauwvlieghe - 0473 45 92 24
oostvlaanderen@tuinhier.be
BE21 0000 4879 1303
W. Wilsonplein 2 lokaal 410, 9800 Gent

Vlaams-Brabant
Gilbert Verpacht - 053 66 39 55
vlaamsbrabant@tuinhier.be
BE72 0000 4920 00 16
Populierenlaan 14, 1790 Affligem

West-Vlaanderen
David Ghensquière - 050 22 34 21
westvlaanderen@tuinhier.be
BE84 0000 4430 5159
Sint-Remberthaan 18, 8820 Terhout

Hoofdredacteur en adjunct-hoofdredacteur
Jo De Weert - 050 21 44 26 - 0478 48 66 65
maandblad@tuinhier.be
Luc Deboosere - 056 32 02 25
luc.deboosere@proximus.be

Publiciteit
Voor het plaatsen van publiciteit of de tarieven, contacteer: Yopado, Fabienne Van Moekercke
092 10 46 24 - 0497 06 32 20
fabienne.vanmoekerckeyopado.com

Adresverandering
Gelieve bij adreswijziging uw provinciale verantwoordelijke te verwittigen (adres hierboven). Deel uw oud en nieuw adres mee en de datum van de wijziging.

Klachten
Bij klachten over het niet of niet tijdig ontvangen van uw ledenblad contacteer eerst uw postbode of het postkantoor. Indien dit zonder gevolg blijft, contacteer uw provinciaal verantwoordelijke.

Vormgeving
Magenta.be, Brugge

Druk en afwerking:
Drukkerij Die Keurs, Brugge
De redactie behoudt zich het recht om artikels te weigeren of ze in overleg met de steller te wijzigen. Elke auteur blijft persoonlijk verantwoordelijk voor de door hem gestelde artikels. Voor de advertenties zijn de inzenders verantwoordelijk. Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen, gereproduceerd of verspreid zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

U kunt ons vinden op:
www.tuinhier.be (deel onze pagina)
[facebook.com/tuinhier](https://www.facebook.com/tuinhier)

Met de steun van

Woord vooraf

Beste lezer van Tuinhier,

Nu de dagen korter worden, lijkt het moment gekomen om eens rond ons heen te kijken om te zien wat er leeft in de vereniging in jullie parochie, dorp of regio. Ik houd alvast een warm gevoel over aan de vele jubilea, ledenfeesten en andere gezellige momenten.

Bij het novembernummer moet ik zeker denken aan Halloween. Het feesten op de vooravond van Allerheiligen komt overgewaaid uit Amerika maar biedt voor ons als creatieveling in de (volks)tuin of plantenbak fijne mogelijkheden om eens de familie te plezieren met een extra dosis gezelligheid. Want geef toe: zo'n warme gloed van een kaarsje uit een pompoen is toch een fijne opsmuk van het huis.

Sommige van onze lokale verenigingen gaan ook eens kijken wie de grootste heeft. Ik zal alleszins niet in de prijzen vallen, want althoewel pompoenen niet de moeilijkste soort zijn, ben ik al opgetogen als ik de bloemen en later wat kleine bollen mag aanschouwen.

Ook hier is deelnemen belangrijker dan winnen, en voor de pompoensoep gaat alles vlotjes door de mixer: groot en klein. Of misschien waag je je aan de pompoencake. Misschien moeten we eens een smaakproef doen...

Ik wens je veel plezier bij de lokale activiteiten; mensen verenigen is immers nog steeds een belangrijke doelstelling van onze werking.

Ken je mensen die dit maandblad ook willen ontvangen? Abonneer ze nog snel via www.tuinhier.be en je krijgt naast de nummers voor 2018 nog het decembernummer erbij.

Tot de volgende keer!

Roel Deseyn

Landelijk voorzitter 'Tuinhier' vzw

 volg TUINHIER op

facebook

Like en deel ons

Inhoud

Woord vooraf	2
Tuinwerkzaamheden in december	3
Nieuws uit de afdelingen	12
Tips voor de afdelingen	13
Op zoek naar gezonde tuinrozen (deel 1)	14
Creatief met bloemen: een moderne herfstimpresie	16
Lekkers uit de tuin: huisgemaakte perzikenconfituur met lavendel	17
Lekkers uit de tuin: smoothie uit eigen tuin	17
Kinderhoekje	18
Het Goeie Leven - deel 10	20
Zelf oesterzwammer kweken	22
Breng kleur in je tuin: uit de appelsienfamilie	24
Abdijpark Ename: abdijtuin in ere hersteld	26
Ik hou van mijn klimmaat: deel 2 - windende en rankende klimplanten	28
Creëer goede leefomstandigheden voor natuurlijke vijanden	30
Boekbespreking	31
Kruiswoordraadsel 278	31
Cadeaubon - 'Jaarabonnement TUINHIER'	32

Ik hou van mijn kli(m)maat

Deel 2 - Windende en rankende klimplanten

In een vorige editie van Tuinhier werden de hechtende klimplanten als klimop en wingerd toegelicht. Iedereen kent meerjarigen als winders, blauwereggen en kamperfoelie en de rankers druivelaar en passievrucht.

Maar er bestaan voor je siertuin ook enkele eenjarigen, zoals Spaanse pronkboon, haagwinde en reukerwt. Er is ook een minder prettige gast: de akkerwinde. Beter verteerbaar zijn de vruchten van klimmers in je moestuin als boon, erwt, komkommer, pompoen, meloen, en zelfs klimaardbeien.

Winden lijkt eenvoudig

Maar wist je dat voor soorten is vastgelegd of ze links- of rechtswindend zijn? En dat sommige winders kieskeurig zijn, en niet rond hun eigen stengels willen winden, maar wel rond hun buur en soortgenoot?

Ook de diameter van de klimsteun varieert: de kamperfoelie in het bos slaagt erin om een matig dikke stam te omwikkelen, maar de gladde paal aan je huis mag niet te dik zijn voor diezelfde plant. Elke soort heeft zijn strategie om hogerop te geraken, maar ook de groeicondities zijn belangrijk.

We stelden vast dat de hechtende planten meestal flukse groeiers zijn. Zij reiken alle 15 tot 30 meter hoog. Maar ook vele winders en rankers klimmen hoog. Je moet ze uiteraard de nodige klimsteun geven.

Clematis: winders gehoorzamen aan de klimhulp die je aanbiedt.

De aromatische en snelgroeiende hop is meerjarig, maar moet elk jaar van de voet starten

Het is dus belangrijk om vooraf te bepalen tot waar je wil begroenen: een stevige groeier op een korte klimkabel betekent overmatig snoeiwerk. Sommige planten groeien ook dankbaar op horizontale geleiders, maar vaak zal je ze daarbij een beetje moeten helpen. Enkel met een overwogen keuze zal je genieten van je aanplant.

In dit artikel is het niet de bedoeling om elke plant in detail te bespreken, maar wil ik houvast bieden met enkele vuistregels.

Winders

Winders verkiezen een verticale steun, maar laten horizontale klimsteunen niet links liggen. Als je zo'n horizontale steun aanbiedt, zal je bovenaan de hoofdstengel moeten blijven knippen.

Zo'n horizontale aftakking kan nuttig zijn boven ramen als uitstekende groene zonnetent. Maar zorg dan voor stevig raamwerk want wind en regen kunnen hard rukken aan dichtbebladerde stengels.

In plaats van één kabel in de hoogte kan je reeds onderaan kiezen om waaivormig te vertakken. Je krijgt dan reeds van beneden een brede muurbegroeiing.

De eenvoudigste steun is een gespannen kabel. Het loont de moeite niet om te investeren in design klimhulpen want na enkele jaren wordt alles overgroeid. Kies eerder voor een blijvende steun in roestvrij staal.

Bij blauwereggen verbreed je onderaan het best met een bamboe van enkele cm diameter zodat hij zich niet afknelt. En als je met een strakke spankabel werkt, zorg dan voor een stevig metalen grondanker of een dikke steen. Met een spanvijs kan je veel kracht zetten en dus moeten de bouten in je muur voldoende dik zijn.

Wil je toch met een raster werken, bevestig dan tussensteuntjes van minstens 5 cm. De meeste rasters zijn fragiel en op termijn moet je je plant op een andere manier begeleiden. Voor een blauwereggen – die vormt een heuse stam – volstaat het om deze stam op grotere hoogte aan de muur te binden.

Het is niet mogelijk in dit korte artikel alle karakteristieken van de winders te beschrijven. Daarom een opsomming met nuttige tips.

De steeds rechtswindende **Chinese blauwereggen** (*Wisteria sinensis*) is een uitbundige groeier (tot 15 m). Zijn geslachtsgenoot **Japane blauwereggen** (*Wisteria floribunda*) is steeds linkswindend en is iets gematigder. Hij groeit minder snel en bereikt een maximale hoogte van 10 meter. Plaats de plant op minstens 15 cm van de muur want het wordt een heuse stam.

Met zorg kan de blauwereggen horizontaal 20 meter weggroeien.

Kiwi (*Actinidia deliciosa*) reikt makkelijk enkele verdiepingen hoog. Voor vruchten heb je zowel een mannelijke als een vrouwelijke plant nodig. Maar houd er rekening mee dat je die in het najaar nog een tijdje moet laten rijpen.

Van de **kiwibes** (*Actinidia kolomikta*) daarentegen kan je de druifachtige vruchtjes direct van de plant eten. Maar ook bij die laatste moet je per drie vrouwelijke planten een mannelijke voorzien.

Een vertrouwde klimmer uit onze bossen is de **wilde kamperfoelie** (*Lonicera periclymenum*). Zijn bladeren blijven lang hangen. De enige groenblijvende winders in onze regio zijn *Lonicera henryi* en *Lonicera japonica*. In tegenstelling tot groenblijver klimop zijn deze soorten vrij ijl, en zijn dus niet geschikt om een ganse gevel voor het oog af te schermen.

Minder gekend zijn **klimaugurk** (*Akebia quinata*), **Duitse pijp** (*Aristolochia macrophylla*) en **boomwurger** (*Celastrus orbiculatus*). Klimaugurk is verkrijgbaar in meerdere va-

Lonicera verkiest verticale klimhulpen, maar zal zich ook een weg banen op de horizontale latten.

Vermijd bruidssluijer als gevelplant. Zijn groei is ontembaar!

riëteiten en produceert na prachtige bloemen ook zoete vruchten (niet geschikt voor oplet in azië!). De karakteristieke zijn gelijkaardig aan kamperfoelie. Duitse pijp tooit zich met grote bladeren. Boomwurger groeit krachtig zoals blauwereggen, maar is niet makkelijk verkrijgbaar in onze handel.

In sommige omstandigheden zal **hop** (*Humulus lupulus*) de betere oplossing zijn. In het voorjaar groeit die zeer snel tot 6 à 8 m hoogte. Maar let op voor zijn ondergrondse verspreiding; je kan de wortels moeilijk doorhakken en hij wordt al snel een kwelling in je tuin.

Een afrader voor een tegeltuin is **bruidssluijer** (*Fallopia aubertii*). Zijn onstuimige en warrige groei kan je een levenslange afkeer bezorgen voor gevelbegroening. Toch siert deze plant vaak grote infrastructures, vaak in combinatie met struiken en hagen.

Rankers

De groep van rankers mag dan al iets kleiner zijn, de meeste zijn ons meer vertrouwd.

De **druivelaar** (*Vitis vinifera*) verdient een afzonderlijk artikel. De plant reikt heel ver maar ook zijn wortels gaan erg diep. Hij is dus zeker niet geschikt om in bakken te laten groeien. De **rode wijnstok of sierdruif** (*Vitis coignetiae*) is de sterkste groeier bij de rankers; met gemak bedekt deze een grote schuur.

De **bosrank** (*Clematis vitalba*) is inheems en vormt sierlijke, behaarde dopvruchten. De **bergbosrank** (*Clematis montana*) groeit weliswaar minder hoog, maar heeft vaak mooiere bloemen. De lagere *Clematis armandii* is wintergroen, maar is ziektegevoeliger.

Passiebloem (*Passiflora caerulea*) blijft in de stad meestal wintergroen. Het gebeurt dat hij volledig afsterft, maar het volgende voorjaar schiet hij weer snel uit de bodem. Net als de druivelaar kan je de passiebloem mooi leiden tussen de verdiepingen. De plant volgt het draadnet met prachtige sluiers en bekoorlijke bloemen. Soms oogst je zelfs vruchten.

Een minder gekende ranker is **Ampelopsis**. Zijn blad lijkt sterk op wingerd. De **vijfbladige wingerd** (*Parthenocissus quinquefolia*) is een hechter, maar kan tevens ranken vormen en klimt makkelijk op een draadnet.

Peter Boogaerts